

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnu
Napoj mócnu
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosc da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebęš mana
Njeh či khmana
Žiwnosc je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Šerbife niedželske łopieno

W Budyschinje

26. měrza 1933

Baugen

Njedžela Čätare.

Jan 15, 17—25.

Je jene praschenje, kiž dyrbi nam pschězo sažo na wutrobje ležecž, hym prawy wuczobnik Jezom Šhrysta? A njedyrbi luby hwojaty póstny čaž podarmo nimo hiež, a Bóh dał, so njeby to pola žaneho praweho kšěšćana žo sta'ó, dha dyrbinu žebi, hač žo čžemy abo niž na tuto praschenje jažnje wotmožjenje dacž. A tomu čže Jezus Šhrystus w našim tekšće žam nam pomhačž, hdyž tu čžitamy „wo sbožnym, ale tež hčřim žmanje- nju wuczobnikow sbožnika“.

Jezus rjeknje: to pschikajam wam, žo žo mješ žobu lubujecž! W našim tał mjenowanym kšěšćijanskim žwěcž nrało wot teho widžimy. Luboscž, kiž nam tu napschěčžiwu stupi, je tał husto jenož wěsta šdwořliwoscž, hdyž wutroba žymna wofstanje. My pytamy po ždacžu dobrotu čžinicž, a to we woczomaj Jezom Šhrysta ničžo njepłačži! Prawa luboscž, kiž je Šhrystus ž njebęš ž žemi dele pschinjekł, woprjuje a žobunježe.

Šhrystus rjeknje, to pschikajam wam, tole dyrbi, ale dyrbi, móže žo tajka luboscž halle pschikajacž? Njerosumi žo to žamo wot žebje pola prawych wuczobnikow? Šbožnik, kiž, kaž žadym druhi, čžłowjestu wutrobu žnaje a kiž do najpotajnišeho różla nutšhlada, žnaje tež našču žebicžnosčž, kiž jenož na žo myžli, wón wě, tał žo čžłowjek rady wot luboscže wrócžo čžehnje. Ššebicžnosčž bč přeni hřěch tam w paradisu a tutón hřěch ma džengža hiežče najwjetšču móž w čžłowjestej wutrobje. Tutej možy napschěčžiwu wupraji Šhrystus w našim tekšće hwoju hwojatu wolu, džěčatka, lubuježe žo mješ žobu! Wón njeje žo hańbowal, naž žhudyh, hubjennyh hřěchnikow bratrow mjeno- wacž a ža naž w najžwjecžiščej luboscži wšcho dacž a wopro- wacž, tał bychmy dyrbjeli dha my žo hańbowacž, wchěch tych lu- bowacž, kiž je se hwojim hwojatym kšičžom žnajomnych sežinil.

Tał spytuj žo, luby pschěčželo, nětko, hačž tuto žbožne

žnamjo praweho wuczobnika Jezom Šhrysta na žebi mašch? Šdyž dyrbijech ž jentym ně wotmožiwiež, dha njestomdž ani jenu minutu wjazh, žnadž bóršy pschindže šnjes ž tebi a wón tebe potom njesnaje. Móžesh pał wježo ž haj pražicž, haj, ja mam džel na hwojatej luboscži, potom dale, dale, žo by žo to wšhoko kšwalene mjeno Jezom Šhrysta kšwaliko a čžěšćiko. Šlaj wo- kolo žo, njetrjebajsch woprawdže pytačž, hdyž by mohl tvojtu luboscž žjewicž. Škelto žich čžaka na nju, trjeba ži. Škał husto kłapa wo našče durje, tał husto žy žnadž tež pražil: tón njeje žaneho dara hódny. Nježudž, to njeje tvojta, ale Woža wěž, pomhaj, tał daloko a tał dołho kaž móžesh, a tola pražu, doščž njeshy ž tym čžinil!

Wulka je šwonkowna nufa w našim ludu, wjetšča pał žnutškowna. Milijony, kiž žu Woža šhubili; to žu najšhudschi, kiž w nusy žaneho pomoznika w njebęžach, žaneho trošhtarja wjazh nimaju. Ššmil žo nad nimi, žu tola pschězo hiežče tvojti bratšja a žotry, modl žo ža nich, woni njewědža, ščto čžinja. Šakšlepjeni šacžžnu drohu parlu, to najwjetšče kšublo, wbožy ludžo. Modl žo ža kšorhch, ža šadwělowazhch, ža našče džěčži, o pomhaj, hdyž žy tał bohaty w Wošy a ž njemu žo modlicž mó- žesh. Tał wopokaž hwojatu luboscž w našich hubjennyh čžadžach! Luboscž je najmóžnišče mižionške předomanje, wona šapschim- nje a dobywa wutrobny!

A halle potom, hdyž mašch bratrow lubo, budžesh tež hidu žwěta njescž. Šhrystus rjeknje w našim tekšće: hdyž waž žwět hidži, dha wěšče, žo nje předy, dnyli waž, hidžil je. Šdy byščeže wy wot žwěta byli, dha by žwět to hwoje lubowal; dofelž pał wot žwěta njescže, ale ja žym waž wot žwěta wufwolil, toho- dla hidži waž tón žwět. Špomněže na to žłowo, kotřž ja wam pražil žym: wotrocžk njeje wjetšči, dnyli je žnjes. Šsu-li nje pschěšćehali, dha budža waž tež pschěšćehacž; žu-li moje žłowo džerželi, dha budža wašče tež džeržecž. — Šotajkim hida žwěta je něščto, ščtož žo wot žebje žameho rožumi, žwět dyrbi kšče-

ščarštvu, kiž so rošbudžene k hwojemu mištrej džerži, hidžicž. Tač je mot spocžatka bylo a tač budže woštacž pšhes wišče čažy. Wo njemóžemy to w Ružowškej widžecž, nejškmj to tež w našim wótznym kraju hacž na džentnišchi džej pytnycž mohli?

Cžitaj jenož hwoernje twoju bibliju a mašč hnydom jich wjele, kiž bčhu hacž dotal twoji pšhecželjo pšhecžimo žebi. Wo pytaj stajnje hwoj Boži dom, biblišku hodžinu a hnydom cze hanja a sa žmčch maju. Tu rčka kšheščarštvu wopofašč jačo mój, kiž wišho pšcheminje, njech naž hidža, my čzemy pšhezo bóle hwojeho Šbóžnika Jeshom Šhrysta lubowacž, čzemy pšhezo twjerdscho džeržecž to, ščtož mamy, so by ničto nam njewšal našču kónu. My njechamy tež na to poščacž, so žmž žnadž hušto žyle bjes winy, ně, runje čžim mjenje pšhicžiny k tonu je, čžim wjetšcha móže hida byčž. Tač bč pola našeho Šbóžnika. Tohodla čžitamy tež w tekšče: ale so by dopjelnjene bylo to žlowo, kotrež w jich šakonju pižane šteji: woni hidža nje bjes winy.

Je wšče, ja naž žnijertnych hřešnikow móže to žadanje hušto jara čzežle a wulke byčž; móže žnadž jenemu blisko ležecž, so ščoncžnje praji, — žy žnadž w šandženych čžaščach jo hižo žknyšchal, — ně, nětko njemóžu wjazy dale k mojej lubošču! Ščto dyrbi naž dha pošylnjecž a napominacž? Našč tekšt praji: ale to budža wam wišhitko čžinicž mojeho mjena dla, došelž woni teho nješnaja, kiž mje poškal je. Šdy byč ja njepšichoch a jim to njeprajiš, dha bčhu žaneho hřeča njemčli. Nětk pač nje-móža k ničžim hwoj hřeč šamotwicž. Ščtož mje hidži, tón hidži tež mojeho Wótza. Wišhitko Jeshom Šhrysta dla, Jeshuž, žórto wišheje wěrneje, praweje luboščeje, bjes njeho lubowacž njemóžemy. Tuž čzemy žo k nim pšhezo bóle šjednocžecž, pšhezo bóle žo mištrej luboščeje bližicž. A my móžemy teho wšecž byčž: tutón Jeshuž njebudže naž wopuščecž, ně, wón čze hwoju ruku na naž džeržecž, wón budže naž ščitowacž a jeho čžecž budže našcha čžecž. Haj, my dyrbimy žo k nim tač šjednocžicž, so budžem; njemu džej wote dnja pšhezo bóle podobni, so budže wašče žiwjenje prawe žhodjenje ja Šhrystužom tež pšhes kšičž a štyšnosčž. Ščtož Šbóžnik čze, je to, so čze žo žebje žamteho w hwojich wječobnikach špóšnacž a šažo namacž; pšchetož pšhed nim ničžo njepščacž dylžli jeho wobras.

Tač wostanje nam na kónu jenož hiščeje jene praščenje, to praščenje: mašč to šnamjo Jeshom Šhrysta na žebi, pšchikšuschesč ty jemu a je wón twój šbóžnik wopradowže? Njeje tomu tač, dha nejškmj hiščeje wučžobnik teho Šnjesa. Ja wčm, so je to jara twjerde žlowo, ale jačo prawi kšheščenzenjo dyrbimy žebi to prajičž. Njecžinimy to, dha bčda nam! Škelto jich, kiž žu žo tež kšheščenzenjo mjenowali, žu hižo k žmčchu čžaža byli a ščoncžnje hwoju wčžnu šbóžnosčž šhubili. Čžeich tež ty to? Je hwojaty poštny čžaž hiščeje a runje nětko šteji Šhrystuž pšhed tobu a hlada tebi do woczow, njedaj hnadnemu čžažej nimo hieč, ně, dži k Šbóžnikaj a prošč jeho:

Dy čžy: žo na mni žmilicž, mój hwoerny Šbóžniko,
Mi hwoje dary džčlicž, mój dobry pastyrjo!
Šsy ja mnje pšchihotowal mčd k mlokom k jedži tu,
Twój duch je žam mje wočal na Božu hoščžinu.
Šamjen.

Šle čžažy.

Našč rjany a wubjernje redigowany žerbški mčžacžnik „Ružiza“, kotryž hižo tež w 48. lčtniku wukhadža, pščinješe w 12. čžijle 1932 wobras šararja Šadama Šččracha, kiž bč w žydomlčtnej wójnje k dušchepastyrjom w Mašym Budyščinku. Š wobrasej doda redaktor mčžacžnika, k. štud. direktor Ota

Wicžas=Stollbergski, wobšččernišču rjanu pčžen, kotraž wožebje kóždeho pčžolarja wulžy šajimuje, kotraž pač tež pomšchitkownje wišččm wjele powčda a dopraji. Ota Wicžas ju mjenuje „Šararja Šadama Šččrachowe pčžoty“. W njej je nam rošpowčdane telko wo tym, ščtož štruchleho, štyšneho Mašy Budyščink a Ružiza tehdy pocžerpichu:

W Budyščinku, wožjedž žerbšoh' kraja,
Do žyta wišhitte wójniške štrachi štaja —
Ščtož Bružalojo njebčhu jim wšali,
Šsu Awstrižy ja ninti došbčrali,
A hdyž žo wročžichu po šhwili Bružy —
Šsu šarčšali pošlednje jim hužy.“

W pčžni pač je wožebje rošpominanje wo pčžotach šapižane a wopominanje šararjowych pčžotkow, kotrež bčhu wojačkow, jich kačajo, wubnali. Pčžnjec je to wišho po štarčch pomšecžach wo tamnym ja Ružizu tač šrudnym čžažu špčžnik. Dobre by bylo, tutu žyhu pčžen wišchudžom roššččricž, so by žo čžitaka w našim čžažu, w kotrymž tač škorža, w kotrymž čžedža šadwčlowacž. Šadwčlowacž čžyčž — to pač rčka: niž wjazy Boha mččž, niž wjazy wčry mččž. Wty tu štajimy tohodla džčl k pčžnje. A nětko pšchirumuj kóždy k tym, ščtož w njej prajene, to, ščtož nětkole tu pola naž je. Našynt bč jemu hižo daty w prjedy podatych ryncžkach. Wnyšlimy žebi, so budže někotryžkuli rad žyhu pčžen čžitacž čžyčž a tež žyhu „Ružizu“. W Šsmolerjež knižaršni ju žyle wšecže doštanje; ja porjadne čžitanje móže žo tež tam šamotwicž.

W pčžni čžitacž:

Šnjesh šarar Šččrach na woflepi žlomy
We prošdnjej šarje leži, šhorn, šhromy —
Wišho do čžišta žu šebčali tež jemu.
Wón štruchle čžeknyš njeje čžažej štemu.
Je ššhowal šararču se džčččatkami
Do hrodu Šččččanského ja hatami,
Šsam njewopušččči nihdy šadko hwoje,
Šnim čžerpicž čze a wutracž žmjerčne boje,
A žlužicž kóždentu a dawacž radu
A na wostarju wumrcjecž ja wožadu.
Ščtož čžerpil wón, to njeje domuprajicž: —
Pšhez dyrbičal žo pšhed hwojich ludži štajicž,
Žim pomhacž hwoeru, žiwjenje jim šhowacž,
Žich pjaščam žušobnikow šwutorchowacž.
Šdyž pšhežledžichu bjes wušpčcha wišheho,
Š najwjetščej hidu štorčachu do njeho,
Pistolu jemu na wutrobu štaja
A po wšy k donu do donu još' hnaja —
A hušto njebydli we šarškej kščži —
Šdyž w kóždym kucžiku tam wojač leži.
Do žyrkweje, šahrody a brožnje woni
Šsu druhdy šestajeli na što kóni.
Wón njewč, ščto najbóle daji, dušy —
Hacž Awstrižy to žu, abo hacž Bružy.
Džč wišchitzy bjeru, — wón žo njewobara —
Nčtko docžišta je prošdna jeho šara.
Wón proščecž kčudy, lčdma šahowanty,
Tež kščchlu hwoju rošdřč na jich rany.“

A dale tam šteji mješ druhim:

„Šdyž takle šarar Šadama Šččrach rččži,
Pšhes pčžolnizu žo nahlowniza hwočči,
A druge hiščeje! Žyše pašmo! — Šala! —
Šso hižo k njemu do pčžolnizy wala,
Nž Boh mč, k wotfel jenož žu a čžej —

A hižo zwołba na fararja reji:
 „Khléb! Wino! Šdže masch konje kmane?
 Šdže kwoje pjenješ masch jahrebane?“
 A jedyn jeho spotorha a žima,
 Jom' i ruku daji schiju, i drugej pschima
 Šso kalcža. — „O Božo Šnježe, kmil šo!“ — —
 Tu rubježnit bē pčžolam pschiblizit šo,
 Štočž nahle šwrócžit. Šo tykžazach pčžoln
 Šso rošnjemdrimšchi wuzychnuja. Šlowy
 Šim sežahuja. — Bija! — Šta rošnjecža.
 Čžim wjazn pčžolow i druhich kočžow lecža.
 A štatani we woblicžu a woču
 Wšchē sestřoženi roščžekaju w štoču!

To jenož matej poľazny i wobščernejše pšņnje. Ale wjele, wjele hižo prajitej a wjele, wjele rošpominacž, wopominacž mamy a — wufnyčž. Abo niž? Našchemu šwěrnemu šerbstemu próžowarjej, kiž i taš hoberškej pilnoščžu tam šwonka Šužizny ja šwój maty šerbsti narod džela a štuťuje, pať džat tež ja tutu historiju i čžežkeho čžaša ja čžežki čžaš.

Tohorunja něščto i Russeje.

(Kónž.)

„Wošadny“ — taš wušnawa tón drubi šwědt dale — „čže-
 pja njewuprajonnije jara i tym, šo bjesbóžni i jich předarjemi
 a i tymi, kiž šo někať we wošadnym džele wušnamjenjeja, šrud-
 nje šakhadžeja. Tuceži šu husto nušowani čžečacž. Šich tykaja do
 jastwow, jich seželu do wuhnaštwi, hđžež šwjetšcha i hlodom
 pod čžežkim dželom štohrja a šrudnu šmjercž wumru.“

Tole je ta druha štrona Russeje, kotruž tón, kiž khať wot
 špocžatka, špyta wodžewacž a tajicž psched Europu a druhim šwě-
 tom. Wěrnosčž a šprawnosčž šebi žadatej, šo šo to nješamjelcži.

A tola! Bóh wšcheje hnady sežele tež pschezo jašo pruhi
 šwojeho šwětkla a šwojeje šmilnosčže do tuteje žalostnejše čžem-
 nejše nožy. To nam dawa šylnosčž a doměru, wěricž, šo ma
 wšcho, šo maja tež tute katastrofy šudženja je wšchěni štyštno-
 scžemi někať jeho potajnym a tola krašnym šaměram šlužicž.
 Dāmonske možy budža tola zosacž a čžečacž a Ruska štanje šno-
 wa, kaž je to Dostojewski psched 50 lětami hižo wěščezit, i možu
 ewangelija. —

Šdnyž šo tutón dopišowat ewangelškeho tyždenika: „Allg.
 Evang.-luth. Kirchenzeitung“, w kotrymž wošebje tute šwědcže-
 nja wo Ruskej namakachny, halle ša Rusku wušnaje pošny do-
 wěry, njedyrbjeli my to móž, taš šo wušnacž ja naš a ja našch
 wótzny kraj? Wch to móžemy a šměmy, hđnyž šo šwěru wo to
 próžujemy, šo móž ewangelija dobywa a knježi w žplym žiwje-
 nju. Prawy šapocžatł tuteho próžowanja je, šo tutej možy dany
 móž w naš a w tym, šchtož našche. To je to jene, šchtož nusne!
 Dopomnimy šo pošutneho dnja a jeho teksta! A tuto jene, šchtož
 našne, čžinicž, je žadane wot wšchěch, — wot wšchěch! Wch šche-
 scžijenjo, my, kiž njewotšupichny, kaž jich wjele w pošlednich
 15 lětach, nimamy žaneje pschicžiny, šo wuwšacž. Šched 400
 lětami bēchu ludy tež šchescžijanske a chžychu to bchž, a tola šta
 šo po Božej woli wulka reformazija, wulke wobnowjenje. Šlód
 reformazije njeje jenož ewangelška žyrkej. Ně, tež romiško-katolška
 žyrkej bu šobu wobnowjena, reforměrowana. Wona pschija
 mnoho, šchtož reformazija šchescžijanam pschijnješe, taš na psch.
 Bibliju w macžernej rěcži a předomanje, katechismus, špěwarške
 a wošadny špěw w Božich šlužbach.

Tať! W čžašu wobnowjenja wobnow šo kóždy w tym, šchtož
 šakladne, šchtož najšnutštownišche: w šwojej šchescžijanskej wě-
 rje! Našche žiwjenje budž jeje šwědt. To rěka: wšchudžom w na-
 šchim žiwjenju a šadžerženju šwědcž wšcho, šchtož myšlimy, rěcži-

my, čžinimy, njech je to w našchim domje abo w Božim domje,
 šjawnje abo potajnje, njedželški abo wšchědny džej, domach abo
 wonkach, w tutej wěrye w naš a wo tym, šo wona ta wěrna a
 prawa, i kotrejž tu wěrnny šchescžijan je šwjasaňy a šjednocženy
 tu na šemi. To budže našcha móž a pomoz, našche žohnowanje,
 a to budže móž a pomoz našcheho žyľeho luda a jeho žohnowa-
 nje, jeho wěrne šbožo.

Bóh je šudnit myšlow, šlowow, štuťow.

Tuto napišmo šteji na měščacžniku „Der junge Tag“,
 kotryž šo ša našchu mužšku mlodžinu w Barmenje wudawa,
 a to w čžihle ša mēř. A pódla wobras, kotryž chže čži tole
 wošnamjenicž. Kať wěrne to šlowo — a kať njewobšedžbo-
 wane, šanjehane! Niž jenož pola mlodžiny, tež pola dorosčže-
 nych a štarych! Tať prawje to šlowo ša pošutny džej! Wot-
 wobrocžicž šo mamy wot loškich myšlicžkow, kotrejž tať psche
 wšcho šhutne, šnutštowne šakaja a njemóža docžatakč, šo by-
 chu dale toho wšcheho byľe. Šižo tute myšle šudži Bóh! A
 šudži tež wšchē te šwjeršchne myšle, kotrejž jenož a i kotrymiž
 jenož čžlowjet tať šwjeršcha pľuwa na wšchēm, šo bojo do hľu-
 biny podnuricž, do hľubiny šwojeho šnutštowneho čžlowjeka,
 do hľubiny Božeho šlowa, do hľubiny toho, šchtož je pošutny
 a modlerški džej, šchtož je šwjaty poštny čžaš.

Bóh je šudnit šlowow. Šsłowa šo škoro tať maľo waža
 kaž myšle. Šewat njemohľo tu telko šudženja, ludanja, šle-
 štanja, telko šžow a telko šchčžuwanja a šchtož to hewat poš-
 dobneho je, bchž. To je tať hižo byľo w dawnym čžašu, he-
 wať njeby Biblija telko wótrnych šlowow wo janyku a jeho
 štrachnym štuťowanju měľa. Šo to pschezo hišchče hinať
 njeje, njeje ničžo šhwalobne: Wšche maľo šebi wažachu a
 waža Bože šlowo, psche jara šu pschezo se šwojim šlowom
 wšchudžom přědku. Bóh šudži pať šlowa.

A štuťki. Šsłowo džē je, — prawje šrošumišch; tež hižo
 štuť, hotowy štuť, kotryž šu ty se šwojimaj hubomaj šho-
 towiľ. Šdnyž šo bóle bojišch, se štuťkami hřěšicž, dnyrbjať šo
 tola tež wjele bóle bojecž, se štuťkami hubow hřěšicž. Ale
 wšchaf tať bu to bóle a bóle: njebojachu šo tež wjazny, se
 štuťkami hřěšicž! Bóh pať šudži štuťki. Šchto šo to hišchče
 džywa, hđnyž našch čžaš čžežki, šrudny? Čžaš šudženja je
 wón. —

Našch čžaš je nětko jašo čžaš pschewróta. Šdnyž dnyrbi
 i toho něščto nowe dobre nastacž, dnyrbi wón tež bchž čžaš
 pschewróta w tutym wšchēm, a tohodla čžaš wobrocženja; šo
 šo wotwobrocžimy wot wšcheho, šchtož tať njedobre, ške, šchtož
 pschecžiwu Bohu — a šo šo pschewobrocžimy k dobremu, k Bo-
 hu šamemu. Š Bohom dži! pschewe šchescžijan na pucž. To
 chžemy jedny druhemu pschecž a wšchitny žyľemu ludej!

Dopiš.

„... Šchtož nam i Ruskej a wo Ruskej našch njedželnit
 „Bomhaj Bóh“ podawa, je wulžy jara šajimaze a rošwucžaze.
 A dobre je, šo šo nam tole runje nětkole pišche, hđnyž šmy wo-
 šřjedž wobnowjenja. Šchtož šo šanuri do toho, šchtož tu čžita,
 šacžuwaj, šo šo my tu hišchče wjele bóle pruhowacž mamy a
 wšcho hišchče wjele bóle pschepytowacž mamy, hacž bolšchewi-
 štiške bjesbóžnosčže w naš a mješ nami njecža. To šo w jenot-
 liwym a pošwchitkownje pschemaľo štawa. Šbóždy ma bchž tu
 „šomnišar“ šam ša šo a čžicžicž. A to doškadnje a dorasnje!
 „Pošutny džej“ šwědcžesche ša to, šo šmy my pschi wšchēm čžež-
 kim a roššudnym hišchče pschewjara šwonštowni, hľadajo na

swonkowne a sa swonkownym, a pschemalo snutskowni, džitwajo na to, so tu wšcho w porjedze, so tu pschede wšchem jakožt a sklad prawy... Čzaž psched nami žebi žada, so mamy wšcho swjetične, swonkowne smyplene sa nami, so žmy snutskowni, snutskowni pschede wšchem tež taž, so žmy nutskach žyle hlubočo w kšesčizjanskej wěrje..."

Šhto mēnicze? Tež tole? Abo nēšcho druge? Nima wōn prawo?

Zyrkej a stat.

Džen 21. mērza 1933 budže do stawišnow ludow a čzaža s wožebitymi pižmiki sarižany. Prēni nowy žejm Nēmīkeje po rozjudnych wōlbach žo wotewri. — Tole je 20. mērza pižane. — W Botšdamškimaj Božimaj domomaj žwjatocžnej sawodneje Božej službe a potom prēnje žwjatocžne požedjenje we woješkej žyrkwi! Wožebje to wuhotowane a pschihotowane wšcho! A popoldnju prēnje dželo! So njebychu Bože ž užby tola jenož formalna, swonkowna wēž byle! So bychu žo wšchitzy, kiž je tam žobu žwjećza, a wšchitzy w ludu, kotič žu sa jeho wērne lēpiche, dopomnili, so to žlowo noweje wyschnoščje: ewangelska wēra ma bajič byčž wšcheho moralneho žiwjenja" ma žo skutk a wērnoščž sežinicz bōle a bōle, sapočjejo runje s tutym dnjom a s tymi, kotič žu pomolani jastupjerjo a wjednizy luda a žo dorasnje wuskutkujō wšchudžom w ludu a kraju. Sa to a taž sa wērne sbožo wōtžneho kraja je tola tohodla wēščje tež kōždy, kiž čže kšesčizjan byčž, žobužwojećil tutōn wušnjamny džēn 21. haprleje a — a to žluschā tohorunja do tutoho noweho čzaža — kōždy kšesčizjan wōsmje kōždy džēn tež wōtžny kraj do žwojeho dobroproščenja, so by Bōh tōn Knješ pomhal a šchital a žohnowal, so by žo wšchitko derje radžilo čžowjećam k žohnowanju a k wječelu, Bohu k čžesčzi.

„Gustav-Adolfove Towarštwō“ je žwoju tulētnu šhromadžijnu položilo do Knjšcheje Prūškeje. Wona budže 10., 11. a 12. septembra w mēščje Königsberg.

Sakke krajne towarštwō „Ewangelskeho Šwjaska“ čže žwōj hlowny jješd w Rudnych Gorach, w mēščje Annaberg mēčž, a to 27. a 28. meje tohole lēta.

„Ewangelski Šwjask starich“ (Reichselternbund) smēje žwoju hlownu šhadžowanfu 19. hacz 22. haprleje wo Luthero- wym mēščje Eisenach.

Niz jeno sa katolskich je, šhtož žebi je sežehowazeho wučitajsch, jo pschepožiwšchi do ewangelskeho. Žena s romškich nowin pišche nēhdže tole: Na žwjatū mšchu w radiju požučacz, to njedōžaha, so by s tym kašn žyrkwje byla dopjelnjena. Na mšchu w radiju požluchacz, je kšwalobne pschi khoroseči, žyrkwinska kašn žada paž žebi, so je wērjazy wožobinizy žobu w Božim donje pōdla. — Žyle po modernym nam klinczi, jo je žo katolska žyrkej tež mēla sabēracž s praschenjom, hacz pčaczi, jo žo wērjazy telefonižy spowēda. Wotmōkwa je: nē, a to tohodla nē, dofelž ma po žyrkwinskich sažadach spowjedny žam wožobinizy pschi spowjednym wōtžu byčž, a to tohodla, dofelž pschi telefoniškim spowjedanju njeje wēšče, so ničto drugi ničzo nješhoni.

S Pōlškeje. Nēkotre hospodarške sjednocženštwā, wožebje ž i d o w š k i šwjask pschepuzow, žadaja žebi wot wyschnoščje, so by njedželski mēr wotštronika a njedželske dželo dowolita. — Tole žluschā taž prawje do našcheho čzaža. Tu widžimy, hđže tute internazionalne mozy čžedža, hđže džejā, hđžž žo žylne doščž čžuja.

Wšchelate s blisťa a dalōša.

W Kettlicach wuhotowa Lubijške towarštwō „Ewangelskeho Šwjaska“ ludowy wječor. Jeho samēr bē, hajicz a škrucžicz

ewangelsku a wōtžnokrajnu myšl. Tuta je tola ta mōž, kotraž nētkole lud mōže a dyrbi jednocžicz do žylka. Šhtož tajke škladnoščje, kaž tuta bē, njewužije, škomdži nēšcho. Wulka žōrla bē drje troščku poina, tola mōhlo tam jara derje wjele wjazy byčž. Druhdy, a tež tu žo praschecz, čžehodla žo to nječžiččžachu do tajkeje abo podobneje šhromadžijnny? Čžehodla njepschindu žebi po to, šhtož trjeba kōždy, šhtož trjeba lud sa žwōj pschichod sa to, šhtož nusne sa sbožowny pschichod! Njaneho a bohateho žo tam mnoho poščiczi, haczrunje bē fastup darmo. Šsriedža we wšchem steješche wulki pschednoščk k. superintendenty Žagšcha-Lubijškeho. Wōn nam počasa je hnuthymi a sažo jahorjazpmi žlowami, šhto nusne a trēbne, dozpicž samēr: „Das ganze Deutschland soll es sein“; a tutōn dozpicž je nusne, jeli so dyrbi žo nam nēšcho dobre, nowe štačž a wostacž. Š. stud. rada Wallenstein, pschedžyda towarštwā, — k. superintendent Žagšch je šakški krajny pschedžyda „Ewangelskeho Šwjaska“ — wjedžešche šhromadžijnny, k. farač Knig mēješche kōncžaze žlowo. Kettlicžanski wukhwaleny mēšchany kšor poščiczi pod wjedništwom žwojeho wjednika, k. kantora Mentzera, kražne, wōšchewjazē dary, tohorunja k. organist Model se žwojimaj solomaj a k. Junghans na hušlach. W šhromadnym spēwje žo sjednocžichmy wšchitzy pschi spoczatku a žo wušnjachmy na kōnzu. Psches rjanu čžichu nōž džēchmy domoj, snowa požhljnjeni w žwojej nadžiji, so žo nam wšchitko drje radžī, hđžž taž žo šaschēžpimy do žwiateho sjednocženštwā s Bohom we wērje, hđžž šakorjenimy tutu wēru w žebi a ludu bōle a bōle. Pschihot a dohot sa tajke kšutne, wulzy wažne džē o paž žu tajke šhromadžijnny pod hežlom ewangelskeje wērny a wōtžnokrajneje smyplenoščje. Njedajmy byčž tajkim škladnoščžam škomdženym škladnoščžam. Šstupajmy žo tež žwēru žobu do rynka wojowarjow „Ewangelskeho Šwjaska“, so by žo licžba 300 000 bōrny powjetšchila na wjele wjazy štothžaz.

S Lubija. „Ewangelski Šwjask“ je na tym, wuhotowacz sa ewangelskich Lubija a wokoliny šhromadnu jēšbu do Wittenberga, a to 11. junija. Žyla jēšba: želesniza, wobjed a šhtož žo wokolowodžerjam dawa, pčaczi nēhdže 14 hr. Žēčž ma wožebity čzaž nēhdže rano w 5 hodž. s Lubija a wječor wokolō 11 hodž. šažo do Lubija. Tutōn wotpohlad je dobry a kručzi wožebje ewangelsku myšl, wēru a žwēru. A to trjebamy. Wšcho wōtžnokrajne jahorjenje a dželo dyrbi mēčž jakožt kuty a wēšty a žōrlō, s kotrehož čžerpa stajnje nowe mozy, a to je našcha ewangelska wēra, kotraž naž wjedže runy pucz k Bohu, k žōr'u wšcheho žiwjenja, wšcheje mozy, wšcheho žohnowanja. Towarštwō prožy wo samōwjenja, so by wjedžalo, hacz a kaž wšcho šarjadowacz.

Nēmika. Nēhdže kšezina wobnydlerštwā Nēmškeje je katolska. „Katolske štrony“ abo partaje politiškeho žiwjenja maju nēhdže 7. džel wolerjow sa žobu. — Wamž pomjenowa 6 nowych kardinalow; mješ nimi je jedyn Nēmž, mjenužy Wienški arzbiskop Junitzer.

Na pucz.

Pohladajmy na Jesuža, kiž je spoczatk a kōnz našcheje wērny! — Tež tvojeje?

Wistowanje. Sa njedželu Judica — postaji k. w. f. Šarjeitš predarjow. — Sa Žutry a sa Duakimodo ma předowanje byčž prēni dželawy džēn thdženja rano w čžiččžerņi (10. a 18. haprleje).
Redaktor.

Samostwity redaktor farač Wyrzacž w Nošacizach (Nostiz b Weizenberg). Čžiččž a naklat Šsmoleriez knižiczišchčžerņje a knižarņje. Š. p. dr. s wobm. ruš. w Budyšchinje. — Wuhadža kōždu žobotu a pčaczi šchtwōrcžlētne 108 pj.